

Риёзус солиҳийн шарҳи / Ҳаё ва унинг фазилати ҳамда у билан хулқланишга одатланмоққа тарғиб қилиш ҳақида / 891-ҳадис

891 - عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْعُطَّاسَ، وَيَكْرَهُ التَّثَاؤُبَ، فَإِذَا عَطَسَ أَحَدُكُمْ وَحَمِدَ اللَّهَ تَعَالَى كَانَ حَقًّا عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ سَمِعَهُ أَنْ يَقُولَ لَهُ: يَرْحَمَكَ اللَّهُ، وَأَمَّا التَّثَاؤُبُ فَإِنَّمَا هُوَ مِنَ الشَّيْطَانِ، فَإِذَا تَتَاءَبَ أَحَدُكُمْ فَلْيُرِدِّهِ مَا اسْتَطَاعَ؛ فَإِنَّ أَحَدَكُمْ إِذَا تَتَاءَبَ ضَحِكَ مِنْهُ الشَّيْطَانُ». رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ [6226].

891. Абу Хурайра розияллоху анхудан ривоят қилинади:

Набий соллаллоху алайҳи васаллам:

«Албатта, Аллоҳ таоло акса урганни яхши кўради. Эснашни эса карих кўради. Сизлардан бирингиз акса уриб, «Алҳамдулиллаҳ», деб Аллоҳга ҳамд айтса, ҳар бир эшитган мусулмон кишига «Ярҳамукаллоҳ», яъни «Аллоҳ сенга раҳм қилсин», деб айтмоғи шарт бўлади. Аммо эснаш шайтондандир. Қачон бирингиз эснайдиган бўлса, қодир бўлганича уни қайтарсин. Чунки эснаган кишига шайтон кулади», дедилар.

Имом Бухорий ривояти.

Шарҳ: Акса уришни яхши кўрилишига сабаб, у фаоллик ва оч ҳолатдан юзага келади. Эснаш эса тўқлик ва дангасалик оқибатидан юзага келади.

Эснашни ҳамма халқлар ҳам яхши нарса, деб билмайдилар. Эснаш энг камида дангасалик аломатидир. Набий соллаллоху алайҳи васаллам эса, уни шайтондандир, демоқдалар. Шунинг учун уни доимо, айниқса, намозда қайтаришимиз керак. Бўлар-бўлмасга эснайвериб, шайтон кулгисига қолмаслигимиз керак.

Имом Ибн Баттол «Саҳиҳул Бухорий»га ёзган шарҳларида қуйидагиларни келтирадилар: «Эснашни шайтонга нисбат берилиши ризолик ва ирода нисбатидир. Яъни, шайтон инсонни эснаган ҳолда кўришни истайди. Чунки

бунда инсон кўриниши ўзгаргани учун шайтон кулади. Шайтон ҳам шундай қилади, деган маъно чиқмайди.

Манба: hadis.islom.uz

HADIS.ISLOM.UZ
HUBUVVAT MARVARIDLARI